

Remissyttrande

Alingsås Waldorfskoleförening
864001-0511
Box 408
441 28 ALINGSÅS

2017-02-24

Finansdepartementet
103 33 Stockholm

Regeringskansliet per e-post:
fi.registrator@regeringskansliet.se

Yttrande: "Ordning och reda i välfärden" (SOU 2016:78)

Vi har med intresse tagit del av utredningens förslag. Vi välkomnar intentionen att stärka de idéburna verksamheternas möjlighet att bidra till ett bärkraftigt civilsamhälle. Alingsås Waldorfskoleförening bedriver sedan 1996 en småskalig verksamhet med förskola och skola.

Vi är en ideell förening, och delar utredningens analys vad gäller svårigheten beträffande svårigheter vad beträffar kapitalförsörjning. Vi har aldrig haft som mål att gå med ekonomisk vinst. Däremot behöver vi ha stabilitet vad gäller ekonomi och förutsägbara förutsättningar i form av regelverk. Sårbarheten i vår verksamhet hänger samman med att förändringar i form av elevunderlag, sjukskrivningar av medarbetare, höjda kommunala kontrollavgifter och försenade utbetalningar från kommuner har en direkt påverkan på likviditeten, medan förändringar i regelverk skapar svårigheter att planera för framtiden. Det är vår erfarenhet att vi behöver ha en buffert motsvarande den lönesumma vi betalar ut varje månad, för att i någon mån minska den oro för verksamhet och anställningar som är alltid är förknippad med uppdraget att driva en småskalig ideell verksamhet. Vi har inte någon möjlighet att bedriva verksamhet med underskott, då vi inte har varken fysisk ägare eller externa finansiärer som kan sätta in kapital.

Trots intressanta resonemang i utredningen, blir kontentan ändå att det skulle vara bättre att låna pengar till verksamhetsfinansiering än att bygga upp en egen buffert i form av överskott som kan stå kvar i periodiseringsfonder och återföras till verksamheten vid behov. Vi stöder utredningens förslag att se över möjligheten att stödja idéburen verksamhet genom att koppla offentliga medel till mikrolån via exempelvis JAK och Ekobanken. Dock betraktar vi sådana lånemöjligheter som aktuella vid exempelvis nybyggnad, men däremot inte för att ge ekonomisk stabilitet åt den löpande verksamheten. Vi stöder även utredningens intention att skapa ordning och reda i välfärden genom att skapa garantier för att överskott återinvesteras i verksamheten. Det är dock orimligt att göra detta på ett sätt som innebär att varje nytt verksamhetsår måste påbörjas utan ekonomisk buffert, eller med hjälp av krediter. Skrivningen "Utredningen föreslår vidare att tillfälliga övervinster ska vara tillåtna om det finns särskilda skäl. Detta i syfte att parera för oförutsedda händelser eller felbudgetering som kan uppstå. Sådana övervinster ska dock återföras i verksamheten påföljande räkenskapsår" (s

26) må tyda på vällovliga motiv att balansera de egna förslagens negativa konsekvenser; den skapar dock oro vad ökad gäller byråkrati, godtycklighet samt ökad osäkerhet vad gäller förutsättningar för verksamhetens ekonomiska bas. Vi anser att det är bättre att lägga ett lagförslag som inte innebär att undantag måste göras för att idéburna verksamheter skall överleva de nya lagarnas konsekvenser.

Därför avstyrker vi utredningens förslag vad gäller återbetalning av så kallade övervinster. Bruket av begreppet 'övervinster', vilket i utredningen definieras som "vinster som överstiger den marknadsmässiga ersättningen för operativt kapital", men som används svepande som ett uttryck för användande av offentliga medel till annan verksamhet eller ägaruttag, överensstämmer inte på något sätt med vår ekonomiska verklighet. Den buffert vi behöver ha för att driva en ekonomiskt stabil verksamhet har ingenting att göra med uttag av vinst som inte återförs till verksamheten. Vi avstyrker förslaget med anledning av att det, tvärt emot utredningens uttalade syfte, skulle undergräva våra möjligheter att bedriva en verksamhet som såväl kan reglera flexibelt utifrån kortsiktiga förändringar, som att bedriva en långsiktigt hållbar verksamhet.

Konsekvenser av Valfärdsutredningens förslag

Alingsås Waldorfskoleförening omsatte räkenskapsåret 2015 -07-01 - 2016-06-30, 6 631 852 kr och hade en rörelsemarginal om 0,69 procent. Med utredningens sätt att bestämma operativt kapital skulle företaget tvingas minska sitt rörelseresultat från 46 016 kr till 3 132 kr, vilket motsvarar en minskad rörelsemarginal från 0,69 till 0,05 procent. Det går inte att bedriva en långsiktigt hållbar verksamhet med en rörelsemarginal på denna låga nivå. Med det högsta tillåtna rörelseresultatet på 3 132 kr per år skulle Alingsås Waldorfskoleförening göra en förlust om företaget tappade 1 elev. Andra sårbarhetsfaktorer som skulle vara omöjliga att parera med denna näst intill obefintliga marginal är exempelvis kostnader för sjukskrivningar, höjda kostnader för tillstånd samt höjd hyra p g a bindning till konsumentprisindex

Avslutning

Vi är stolta att få bidra till demokrati och samhällsutveckling genom att vara en del av det civila samhället. Vi bedriver förskola och skola på ett sätt som vilar på svensk folkrörelsetradition och -erfarenhet, och menar att vår verksamhet är en sådan idéburen verksamhet som utredningen explicit avser att främja. De förslag som läggs fram som konsekvens av utredningens definition av begreppet 'övervinst' hotar dock att omöjliggöra vår verksamhet. Då vi är övertygade om att detta inte är utredningens syfte yrkar vi på ett omprövande av de beräkningar som ligger till grund för förslagen om vinståterföring.

För Alingsås Waldorfskoleförening

Helena Rödholt, Siegrist

Styrelseledamot, kassör

